

Kirkko Porissa 2030

Jakaako Maantiekatu Pori eri seurakuntiin 20 vuoden kuluttua? Tällä hetkellä se toimii Keski-Porin, Porin Teljän ja Länsi-Porin rajakatuna. Kirkko Porissa 2030 -mietinnössä etsitään porilaista seurakuntamallia. Rakenteita tärkeämpää on, miten seurakunta voi tukea jäsentensä kristillistä uskoa ja elämää.

Sivut 6-7.

Rajat

Ihmisten yhteisöissä on kautta aikojen ollut paljon ja monenlaisia rajoja. Rajoja on syntynyt tai tehty esimerkiksi alueen, hallinnon, heimon, kielen, sukupuolen, rodun, yhteiskuntaluokan ja uskonnon perusteella.

Nykyisen yhteisöelämän lait haluavat usein madaltaa tai poistaa rajoja tasa-arvon, yhdenvertaisuuden tai vaikkapa taloudellisen tehokkuuden nimissä. Suomessa perinteinen kunnallinen itsehallinto on monessa mielessä jo historiaa. Näytetään palatun ajatuksen valtiosta, joka toimii eri osissa maata ja myös määrittelee alueilla tapahtuvat toiminnot. Samanaikaisesti valtiotkin toimivat monissa yhteistoimintaverkostoissa, joka näyttää merkitsevän joidenkin toimintojen yhtenäistymistä Euroopassa ja osaksi koko maailmassa.

Tässä kehityksessä yksityisen kansalaisen on vaikea nähdä häntä koskevien toimintojen muutosten perusteita. Moni kysyy mihin katsovat meidän kylältä tai kaupunginosasta vaikkapa posti, pankit, kaupat, poliisiasema, koulu, lääkäri ja apteekki.

Myös kirkko on mukana tässä kehityksessä. Onneksi vauhti ei ole kovin nopea. Toivottavasti kirkossa on aikaa pohtia, miten saataisiin yhdistettyä suurten yksiköiden edut ja pienten yksiköiden tarjoama läheisyys.

Porin seurakuntayhtymässänkin on pohdittu millaiselta kirkko Porissa 2030 näyttäisi. Tuon pohdinnan aikana on huomattu, että kirkon tehtävän toteuttaminen ei edellytä rajoja. Itse asiassa sanoman mukainen toiminta pyrkii rikkomaan rajoja, jotta kaikki pääsisivät sanomasta ja Jumalan hyvyydestä osallisiksi. Seurakunnissa joudutaan pohtimaan, miten saadaan varmistettua, että sanoma on lähellä ihmistä. Sen varmistamiseksi voi olla tarpeen tehdä rohkeitakin päätöksiä.

Kari Erkkola
päätoimittaja

kari.erkkola@evl.fi

s u o j a t i e

Laupias suomalainen

Suhtautuminen
auttamiseen täytyy
ajatella uudella
tavalla.

Ensi sunnuntain evankeliumitekstinä on tarina laupiaasta samarialaisesta (LK 10:25-37). Lähimmäisen sunnuntai havahduttaa tutustumaan lähemmin omaan luontaiseen auttajaan. Jeesuksen tarina syrjäytyneestä avustajasta auttaa tunnistamaan sisäisen laupiaan suomalaisen: Tarina kehottaa seuraamaan sydämen viisautta, kun mielessä velloo sisäinen keskustelu siitä kuka on lähimmäinen.

Suomen kaduilla kerjäävät romanilaiset kertovat tarinan nykyversiota. Viime kuukausina on kaduilla ja kuppiloissa herännyt pohdintoja ihmisten avustuksesta ja auttajan tunnoista. Selkeä auttajan ja autettavan välisen asettaman sekoitti havainto siitä, että jotkut ovat kehittäneet kerjäämisestä elinkeinon. Syntyi arvokenteiden vastakkainasettelu. Suomi-Areena keskitti hetkeksi tämän valtakunnallisen pohdinnan Poriin. Keskustelu herättää toivoa että poliittinen omatunto pakottaa toimimaan jopa yksittäisen kansakunnan voimat ylittävissä ongelmissa. Ulkomaalaisten kerjäläisten surkea tilanne on muranut suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan vastuun ja vaikenemisen etupiirit. Köyhät kotikaduillamme häiritsevät turvallisuushakuista kuvaa pohjoismaisen sosiaalivastuun rajoista.

Suhtautuminen avustukseen romanila-

laisten kerjäläisten kohdalla on ollut täsmälleen yhtä pulmallista ratkaista kuin laupiaan samarialaisen tapauksessa. Äärimmillään on ehdotettu lainsäädäntökeinoja, joilla käytännössä kielletäisiin olemasta julkisesti köyhä Suomessa. Toiset, kuten tasavallan presidentti ja arkkipiispa, ovat rohkeasti antautuneet julkisesti pohtimaan omia tunteita kohdatessaan kadulla surkeita avustajavaihtoehtoja. He ovat kuvanneet ristiriitaisia tunteita katsellessaan ilmiön läpi ihmistä, joka saattaa olla räikeän ihmiskaupan uhri, köyhä äärimmäisessä hädässä pudottuaan kaiken rakenteellisen avun piiristä tai kerjäämisestä elinkeinon kehittänyt työtä vieroksuva tyyppi. Presidentti kuvaili toimintatapaansa rehellen ihmillisesti todeten, että hän näisi tilanteissa toisinaan antaa rahaa, toisinaan ei. Arkkipiispakin totesi välttävänsä antamista rahaa kerjääjille – mutta ei aina noudata omaa periaatettaan.

Laupiaat suomalaiset ovat suostuneet näkemään ihmisten hädän. He ovat rohonneet sanoa ääneen sen minkä kaikki tietävät: viranomaiset ovat kykenemättömiä ratkaisemaan ongelmaa. Suhtautuminen avustukseen ja auttamiseen täytyy ajatella kokonaan uudella tavalla. On uskallettu myös omien henkilökohtaisten ris-

tiiritaisten tunteiden valtaan tutkimaan niiden sanomaa. Laupias suomalainen suostuu romanilaiskin kerjäläisen neuvottomaksi lähimmäiseksi, vaikka samanaikaisesti lähes miljoona suomalaista elää kansallisen köyhyysrajan tuntumassa.

Myötätuntoista ihmismieltä abdistaa reaali-ikäisen tiedonvälityksen maailmassa inhimillisen hädän mittaamaton jokahetkinen läsnäolo. Evankeliumi voimistaa olemaan toisia ihmisiä varten läsnä oleva ihminen keskellä avustuksen äärettömyyttä. Ei tarvitse torjua ihmisten kärsimystä mielestä ja sulkeutua omaan pienen turvalliseen maailmaan. Laupias suomalainen suostuu lähimmäiseksi.

Evankeliumi varjeele köyhyttä omia elämää hyvinvointiyhteiskunnan jatkeeksi, joka kokee ja tuntee vain sen mikä vaalii omaa mukavuusluetta. Arksen taloudenpidon ja huolien keskelläkin laupias suomalainen kuulee, kun pyydetään apua.

JARI SUVILA
YHTEISEN SEURAKUNTATYÖN PÄÄLLIKKÖ

Lähimmäinen on kirkkovuoden aiheena
29. elokuuta.

i k k u n a p e n k k i

Vertaisoppiminen

Kesän tultua polkupyörät kaivettiin esiin. Nuorimmaisemme ajaminen oli vielä sen verran honteloa, että apupyörät olivat tarpeen. Ajopelina toimi viitisentoista vuotta vanha Helkama. Siinä on tukevat renkaat, tavarateline, kello ja sopivan malliset sarvet. Tällä pyörällä isoveljetkin olivat ajamaan oppineet.

Laittelimme pyörää talven jäljiltä ajokuntoon. Nuorimmaisen mieli polteli kovasti pyöräille, mutta yksi paha ongelma asiassa oli. Pyörä oli kerta kaikkiaan väärän värinen. Kyseinen vemppe oli poikien nyt jo reilun parikymppisen tyttöserkun vanha pyörä ja välillä vaaleanpunainen. Viisivuotiaan pojan arvolla ei mitenkään olisi sopinut ”tyttöjen värisellä” pyörällä ajelu. Koetin vähätellä värin pikkupoikaa. Ensimmäisenä eteiseen ehtinyt naapurin poika ilmoitti tomerasti: — Hei Oskarin isä, Oskarin pyörästä saa ottaa apupyörät pois. — Ai mitä? — Juu, minä osaan jo ajaa ilman apupyöriä, Oskari huikkasi iloisesti.

parin kilometrin päässä sijaitsevaan kauppaan. Ahkera pyöräily näkyi tuottaneen tuloksia. Tasapaino pysyi hyvin hallinnassa. Apupyörät näyttivät olevan turhan panttina.

— Jokes otettaisiin apupyörät pois?
— Ei missään tapauksessa, ei ikinä!
— No mutta kun ne ovat ihan turhat, eiväthän ne ota edes maahan kiinni ajassa. Sitä paitsi naapurin kaverisikin osaa jo ajaa ilman apupyöriä.
— Huokasin ja ajattelin, että pitänee sitten ottaa asiakseen opettaa poika ajamaan ilman apupyöriä.

Kului muutama päivä. Yhtenä iltapäivänä ovesta tunki sisään kovalla tohinalla kaksi pikkupoikaa. Ensimmäisenä eteiseen ehtinyt naapurin poika ilmoitti tomerasti:

— Hei Oskarin isä, Oskarin pyörästä saa ottaa apupyörät pois.
— Ai mitä?
— Juu, minä osaan jo ajaa ilman apupyöriä, Oskari huikkasi iloisesti.

— Miten se on mahdollista, missä sinä sen olet oppinut?
— Oskari harjoitteli meidän vanhalla pyörällä ja minä opetin, naapurin poika sanoi ylpeänä.
Menimme ulos ja irrottelin apupyörät vaaleanpunaisesta Helkamasta. Poika kiipesi pyörän selkään ja viiletti eteenpäin niin kuin olisi ikänä ajanut.

MIKA NOKELAINEN
DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULUN
YLIOPIETTAJA

Porin Kirkkosanomat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Maija-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestintä- ja neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815. **Internet:** www.poriev.fi. **Sähköposti:** tiedotus@poriev.fi. **Kustantaja:** Kustannus-Osakemyhtiö Kotimaa, PL 279, 00181 Helsinki. **Painatus:** Salon lehtitehdas. **Jakelu:** Itella Oyj. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Marita Lyyra, p. 040 729 2119, faksi (014) 616 035. **Yksitystilaus:** 8 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 30.9.2010**

Remontit aikataulussa ja budjetissa

Ahlaisten kirkko ja seurakuntatalo on maalattu keltaisella.

Ahlaisten kellotapuli maalattiin perinteisesti punamullalla.

Noormarkun pappilaan on remontoitu kaunis juhlasali ja toimistohuoneita. Ulkovaikutus säilyi vaaleana.

Noormarkun pappila on kunnostettu ulkoa ja sisältä.

Teljän kirkon päiväkerholaisetkin ovat saaneet uudet tilat. Kirkon iso remontti ei näy ulospäin.

Kiinteistöpäällikkö tyytyväinen valmistuneisiin korjauksiin.

Teljän kirkon remontti valmistui etuajassa ja suunnitelmien mukaan sujuu myös Ahlaisten kirkon maalaus samoin kuin Noormarkun pappilan peruskorjaus. Länsi-Porin uusissa urissaakin on äänittäminen parhaillaan käynnissä. Ja mikä tärkeintä, budjetissa on pysytty, myhäilee seurakuntayhtymän kiinteistöpäällikkö **Kalevi Lindfors**.

Tämän vuoden remonteista suurin on ollut Teljän kirkon korjaus, kustannuksiltaan liki miljoonan euron hanke. Tammikuussa alkunut työ valmistui muutamana kuukauden etuajassa, heinäkuun alussa. Urakoitsija ja käyttäjä pystyivät hyvin sopimaan työjärjestyksistä siten, että remonttiaikataulua päästiin lyhentämään, Lindfors kertoo.

Teljän kirkon ilmastointilaitteet on uusittu, ja kiinteistöpäällikkö toivoo, että uuden, kannavoidun ilmastointijärjestelmän myötä kirkkoon saatisiin tasalämpöisyys niin että missään kohtaa kirkkoa ei tuntuisi vetoa.

— Vedon tunne ei ole johtunut ikkunoista vaan epätasaisesta ilmastoinnista, Lindfors huomauttaa.

tehty yläkerrassa, jossa yksi iso kerhotila on jaettu kolmeksi pieneksi niin, että kahden kerhohuoneen ohella papeille on saatu toimittiloja ja pieni huone myös sielunhoidollisia keskusteluja varten. Koivula-saliin ja kerhohuoneisiin on tilattu uudet kalusteet, mutta kirkkosali pysyy entisenlaisena.

Ulospäin kirkon remontti ei näy. — Ikkunat on kyllä kattaaltaan muutettu kaksikertaisista kolminkertaisiksi. Uusiimme vain ikkunoiden lasit, emme karmoja. Talainen ekologinen ratkaisu oli myös taloudellisesti järkevä, Lindfors selittää.

Maalien väreissä luotetaan vanhaan

Ahlaisten kirkko on pellavaöljymaalauksen myötä miltei saman värinen kuin ennen, ehkä inen verran aiempaan vaaleamman keltaisen. Myös seurakuntatalo maalattiin entisen värisiksi, keltaiseksi. Uuden punamullan sai partiolaisten renkipirtti, ja elokuun loppuun mennessä pitäisi myös tapulirakennuksen komeilla uudessa punamullassa.

Noormarkun pappila maalattiin niin ikään saman värisiksi kuin aiemmin, vaaleaksi. Suurimmat muutokset tehtiin rakennuksen sisälle, jossa on nyt ajanmukaiset tilat seurakuntatoimistolle, kirkkoherralle, kappalaiselle, kanttorille ja kanslistille. Sen lisäksi pappilaan rakennettiin 40 hengen tila pieniä muistotilaisuuksia tai juhlaa varten.

— Miltei kaikki on läpikäyty. Myös viemärit on uusittu ja ilmastointi rakennettu. Vesikatkaa ei kuitenkaan tarvinnut uusia, mutta räystäskourut ovat tuliterät, Lindfors kertoo.

Alkukesästä valmistunut peruskorjaus pysyi nipin napin puolen miljoonan euron budjetissaan.

Kesälomalta palattuaan Kalevi Lindfors kuuli, että juhlasalin parkettiallattia on alkanut kupruilla.

— Kyse ei kuitenkaan ole vesivahingosta vaan siitä, että ilman kosteusprosentti on nyt yli 90, kun se normaalinä kesänä on noin 70. Turvonnut parketti ei mahdu olemaan lattiasa ja siksi se kupruilee. Huoneeseen on hankittu kosteudenpoistaja ja tilanteen pitäisi kohtuullisen nopeasti palautua ennalleen, kiinteistöpäällikkö kertoo.

Tämän vuoden remonttien jälkeen seurakuntayhtymän kiinteistöt ovat hyvässä tai kohtuullisessa kunnossa, katsoo kiinteistöpäällikkö. Nyt vedetään pari vuotta henkeä ja odotellaan, miten seurakuntien verotulot kehittyvät.

— Seuraava suurempi projekti on Käppärän ison kappelin korjaus, jonka suunnittelu on merkitty alkavaksi vuonna 2012, Kalevi Lindfors kertoo.

MARJAANA PERTTULA
KUVAU NIKO JUHOLA

Missio lokakuussa

Porissa järjestetään lokakuussa yhteinen missio nimellä ”Sinun tähtesi”. Tapahtuman päätöksiä pidetään Teljän kirkossa 22.-24. lokakuuta.

Yhteinen kirkkoneuvosto on myöntänyt tapahtumalle 7000 euron määrärahan ja määrittellyt hankkeen päävastuulliseksi Porin Teljän seurakunnan evankeliumistyön. Yhtenä tavoitteena on saada väkeä kiinteämmin mukaan seurakuntatoimintaan, mm. vapaaehtoistyöhön.

Myös mission valmisteluun tarvitaan talokohdenäkö. Mission vapaaehtoistehästä voi tiedustella Porin Teljasta pastori **Jarkko Willmanilla**.

Tapahtuman valmisteluun osallistuu työntekijöitä Teljän, Länsi-Porin ja Pihlavan seurakunnista ja lisäksi Vapaaseurakunnasta, Metodistiseurakunnasta, Lähetysseurakunnasta, Elämän Leivästä ja Satakunnan Kansanlahteyksestä.

Musiikkileikkikouluun

Keski-Porin seurakunta järjestää musiikkileikkikoulun Porin seurakuntakeskuksessa 15. syyskuuta alkaen. Muskaripäivä on keski-koivko, jolloin 3-4 -vuotiaat kokoontuvat klo 17 ja 5-6 -vuotiaat klo 18. Lukukausimaksu n. 60 e.

Ohjaajina toimivat **Sinikka Mansikkala-Westerlund** ja **Eija Lindholm**. Musiikkileikkikouluun on henkilökohtainen ilmoittautuminen keski-koivkolla 8.9. klo 17-18 seurakuntakeskuksessa, Eteläpuisto 10 B, 3. krs. Tiedustelut kanttori **Päivi Holkko** p. 050 516 3700 tai lastenohjaaja Eija Lindholm. Sähköpostit etunimi.sukunimi@poriev.fi.

Päiväkerhoissa täyttää ja tilaa

Porin seurakunnissa on alle kouluikäisten lasten päiväkerhoja parissakymmenessä paikassa. Joissakin kerhopisteissä ovat kerhot täyttyneet, niin että paikkoja jonotetaan, joissakin on tilaa.

Kerhoihin otetaan 4-6 -vuotiaita lapsia. Joissakin kerhopisteissä on myös 3-vuotiaiden kerho. Mukaan pääsee, kun syksyn aikana ylittää ikärajan.

Päiväkerhopaikat ovat Keski-Porin alueella Porin seurakuntakeskus, Toijoen pappila, Ruosniemen kirkko, Pormestarinluodon seurakuntakoti, Lyyttilän rukoushuone. Länsi-Porissa Länsi-Porin ja Lattomerän kirkot, Pietniemen seurakuntatalo. Noormarkussa seurakuntatalon lastentalo ja Söörmarkun Söörtpa. Porin Teljässä Teljän ja Väinölin kirkko, Kalaholman, Sampolan, Harmaa-Kartanon ja Eivallankadun kerhohuoneet. Pihlavassa Pihlavan ja Kyläsaaren seurakuntatalot, Ahlaisissa seurakuntakoti ja Reposaarissa pappila.

Vapaita kerhopaikkoja voi tiedustella Porin seurakuntien lapsityönohjaajilta sähköpostitse tai puhelimitse.

Kirkkopuistossa ennätysyleisö

Porin jazzfestivaalien aikana järjestetty Kirkkopuistossa Soi -tapahtuma keräsi viiden päivän aikana 8000 – 9000 kävijää.

Kävijämäärän voimakas lisäys vaatii uudenlaisia järjestelyjä esimerkiksi ravintolatoimintaan, porstien johtaja **Heikki Nummijärvi**. Talkoovoimoin toimiva tapahtuma järjestetään myös ensi kesänä.

Menneen kesän suurimmat vetonaulat olivat laulajat **Viktor Klimenko** ja **Elina Vetteranta**, kummallakin oli noin 1500 kuulijaa.

Tanja Häkkinen Länsi-Porin papiksi

Tanja Häkkinen on nimetty Länsi-Porin seurakunnan seurakuntapastorin virkaan kesäkuussa. Oppilaitostestojen **Mari Puska** jää lokakuun alusta lähes vuoden pituiselle virkavapaalle eli 31.8.2011 saakka. Yhteinen kirkkoneuvosto on myöntänyt luvan sijaisen palkkaamiseen.

Seela Sella:

Raamatun runot eivät vanhene

"Raamatun runot ovat vanhoja mutta eivät vanhanaikaisia. Ihmisen tunteet ja tunteet eivät muutu mihinkään, eivät myöskään epäilyt siinä, onko Jumala olemassa. Esitän Raamatun runoja mielelläni, koska niillä on merkitystä itsellenikin", sanoo näyttelijä **Seela Sella**, jonka lausuntaa kuullaan Suvi-illan sävelhartaudessa Teljän kirkossa sunnuntaina 29. elokuuta.

Seela esittää runoja Psalmen, Jobin ja Saarnaajan kirjoista, joista löytyvät ihmiselämän tunteet laidasta laitaan, kiitollisuudesta tuskaan.

"Ihmisiä helposti tuntuu, että Jumala ei vastaa. Mutta ehkä Hän vastaa, jos osaamme kuunnella", valottaa Seela Sella runoilan "juonta".

Suomen Kansallisteatterissa merkittävät uran tehnyt näyttelijä tulee Porin mielellään, sillä seutu on tuttua.

"Miesvainajani serkku **Doris Rautelo** asui Porissa. Viimeksi olin pidempään Satakunnassa, kun kuvasimme Koivusalon elokuvaa "Kal-

Seela Sella

teva torni", hän kertoo.

Suvi-illan sävelhartaudessa vuorottelevat vanhat runot ja vanha musiikki, jota esittävät **Pentti Enqvist** (huilu), **Eeva-Maria Enqvist** (sello) ja **Anne-Marie Grundsten** (cembalo).

MARJAANA PERTTULA

Suvi-illan sävelhartaus "Kaikella on määräaika" su 29.8.2010 klo 20 Teljän kirkossa

Sarjan päätöskonsertissa su 5.9. "Onnea Chopin!", Janne Mertanen, piano. Ohjelmat 7 e.

Uhmaa ja voitonriemua Beethovenin seurassa

"Beethovenin pianosonaatit ovat tunnelmaltaan ja draamaltaan vahvoja. Niistä löytyy rikasta ilmaisuja, uhmaa, uhkaa, epävarmuutta, unelmia, iloa, voitonriemua," kuvaa pianisti **Paavali Jumppanen** Wienin "ylimuusikko" **Ludwig van Beethovenin** (1770-1827) tuotantoa. Beethoven nautti aikanaan musiikin ihmiskäytännön keskeiseksi osaksi pois pelkän taustamusiikin roolista.

Paavali Jumppasen Beethoven-sarja jatkuu Porin Teljän kirkossa perjantaina 17.9. klo 19. Syksyllä kuullaan vielä toinenkin konsertti (12.11.) ja keväällä kaksi (14.3. ja 18.3.). Sen jälkeen porilaisille on tarjottu kuultavaksi Beethovenin kaikki 32 pianosonaattia.

Porin esiintymisen jälkeen viikolla Paavali Jumppanen siirtyy Kuuhmoon, jossa hän jatkaa kesällä aloittamaansa Beethovenin kaikkien pianosonaattien levyttämistä. Äänityksiä tehdään Kuuhmo-talon Lentu-salissa viikon jaksossa useampaan otteeseen.

Limittien Beethoven-sarjan

Paavali Jumppanen

Marko Hakanpää

Marko Hakanpää Keski-Porin kirkossa

Keski-Porin iltamusiikkisarjasa sunnuntaina 12.9. klo 19 esiintyy Turun Mikaelinseurakunnan urkuri **Marko Hakanpää**. Konsertissa kuullaan mm. Martin Mansin, Arjan Breukhovenin sekä Louis Lefebure-Welyn tuotantoa. Konsertti päättyy Marko Hakanpään improvisaatioon virrestä 492, "Ystävä sä lapsien".

Konserttiin on vapaa pääsy, käsi-ohjelmat 5 euroa. Seuraavat iltamusiikit: su 31.10. **Daniel Zaretsky**, Venäjä, to 18.11. **Juhani Romppanen**.

MARJAANA PERTTULA

Tuhansien nimien Täckman eläkkeelle

Rauno Sainio

Sukujen tarinat ovat kiinnostaneet Ulla Täckmania pienestä pitäen. Seurakuntien keskusrekisterissä hän hoiti sukuselvityksiä juuri alkaneisiin eläkepäiviin asti.

— "Uusia" sisarusia onkin ilmestynyt vanhemman kuollessa. Vielä 80-luvulla tuli vastaan tapauksia, joissa ottopolisi luuli olleensa biologinen lapsi. Nykyään lapset tunnustavat olevan tietoisia taustastaan turhankin ajoissa, kun ennen vanhaan aikuisten asiat olivat vain aikuisten asioita.

Täckman on itse syntynyt Porin 5. osassa ja kasvanut keskustassa, jolloin tori oli kaupungin hermokeskus. Hän muistelee, kuinka kauppahallissa kuuli paljon ihmisistä ja kuinka kotona kävi naapurin muijia lepuuttelemassa jalkojaan kauppareissuilla.

— Opin jo pienenä kuulemaan ihmisten tarinoita ja nimiä jai jo tuolloin paljon mieleen. Sukujen tarinat ovat kiinnostaneet lapsesta saakka.

Sukututkimuksen pariin hän ei vapaa-ajallaan kuitenkaan ole hakeutunut.

— Isäni suku on lähtöisin Karjalasta. Siellä on olemassa hyvä tietokanta vuodesta 1665 lähtien. Äitini suvusta on tehty iso kirja ja jonkun verran olen tutkinut mieheni sukua.

Pitkän uran päätyttyä on erottava myös pitkäaikaisista työtovereista. Tässä työssä edes kaikkien kasvat eivät käyneet tutuiksi.

— On lukuisia henkilöitä, joiden kanssa olen ollut säännöllisen epäsuorasti puhelin yhteydessä viikoittain. Samassa rakennuksessa työskentelevien työtoverien lisäksi tulen kaipaamaan myös heitä.

Eläkepäivät tulevat täyttämään tekemättömistä kotitöistä.

— Jos vaikka ensin menisin mattopyökillä, hän nauraa.

MILLA MAJANDER

Milla-Louisa Sarpola

Lattomerén kirkko 110 vuotta

Lattomerén kirkko valmistui rukoushuoneeksi syyskuussa 1900. Sitä laajennettiin 1921, tuolloin saatiin myös alttaritaulu ja kirkonkellot. Kirkoksi se on vihitty vuonna 1954. Lattomerén kirkko ja hautausmaa ovat Lattomerén rukoushuoneyhdistyksen omistuksessa. Porin seurakuntayhtymä avustaa yhdistystä.

Kirkon 110-vuotisjuhlaa vietetään 5.9. alkaen klo 12 messulla.

Aikuisriippikoulu alkaa

Nyt on mahdollisuus käydä aikuisriippikoulu pienryhmässä. Teljän seurakunnassa alkaa aikuisriippikoulu torstaina 2. syyskuuta klo 18-20 Väinölan kirkolla. Rippikoulun kesto on noin 20 tuntia, siihen sisältyy opiskelutapaamisia, messukäyntejä ja muita itsenäisesti suoritettavia tehtäviä.

Tavallisia syitä käydä aikuisriippikoulu ovat mahdollisuus päästä kummiksi tai naimisiinmeno. Myös elämäntilanteen selkiyttäminen on hyvä syy tulla rippikouluun.

Ilmoittautumiset 2.9. mennessä **Milla Voudinlehdele** milla.voudinlehto@poriefi.fi tai 0400 309 791.

Keski-Pori jalkautuu kävelykadulle

Keski-Porin seurakunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä tapaa lauantaina 11.9. klo 10 - 14 kävelykadulla Eetunaukion vieressä Casa Ratsulan kulmassa. "Kirkko Sinua varten"-tapahtumassa saa tietoa seurakunnan toiminnasta ja ennen muuta voi kysellä ja keskustella.

Ryhmä eron kokeneille

Perheasiain neuvottelukeskuksesta kokoontuu syksyn aikana ryhmä eron kokeneille. Kokoonnutumiset ovat tiistai-iltoina 10 kertaa. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 2.9. mennessä perheasiain neuvottelukeskukseen ma - pe klo 8.30-15 p. 0400 309 783.

Iltamusiikkia Ahlaissa

Hengellisten laulujen suosikkeja kuullaan Ahlaisten kirkon konsertissa torstaina 9.9. klo 19. Iltamusiikin teemana on "Tämän laulun haluaisin kuulla". Esiintyjänä ahlaissalainen Kristiina Renfors, laulu sekä Ahlaisten kanttori Hanneli Grönlund, urut. Ohjelmassa on mm. "Armolaulu" ja "Oi, muistatko vielä sen virren". Vapaa pääsy.

MARJAANA PERTTULA

Myös muut kuorot aloittavat toimintansa ja ottavat vastaan uusia kuorolaisia. Tiedot seurakunnittain tapahtumasiivillä 8-10.

- CAD-tulostukset
 - Piirustuskopiointi
 - Monistus
 - Värikopiot ja -tulosteet
 - Skannaus ja vektorointi
 - Laminointi
- **Paita- ja mukipainatus** (esim. digikuvasta)
- **Itsepalvelukopiointi** opiskelijoille
- **VÄRI JULISTETULOSTUS!** MYÖS KANKAALLE

Porin KOPIOKOLMIO OY
Kiertokatu 15, 28130 Pori, puh. (02) 634 2120, fax (02) 635 0340 • www.porinkopiokolmio.fi

DIAKONIALAITOKSEN KOTIHOITOPALVELU
www.pdl.fi

Monipuoliset perus-, sairaan- ja kodinhoitolliset palvelut kaikkina viikonpäivinä ammattitaidolla ja lämmöllä. Myös ulkoilu-, asiointi- ja saattoapua.

Kotihoitopalvelut Porissa (02) 6242 161.

Kotihoitopalvelut Raumalla (02) 822 6450.

Soitto riittää... ja juhlal ovat osaavissa käsissä!

Porin juhlapalvelu (02) 637 6277
040 747 8269
Lehtonen pub. (iltaisin) (02) 637 0989

LUOTETTAVAA, AMMATTITAITOISTA HAUTAUSPALVELUA

Rautanen HAUTAUSOIMISTO
Helonen Group Oy
Etäpuisto 12, 28100 Pori
Puh. (02) 633 2707
Liikaaajan jälkeen 0500 591 102

HEIKKILÄN HAUTAUSOIMISTO

Urpo Karihaara Ky
PORI ETÄPUUSTO 13
puh. (02) 633 2125
ja (02) 633 2699
Päivystys myös
puh. 050 512 1905
(02) 641 7424

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kalkkialla.
Muistotilaisuudet, siunaustyöt.

Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653

Hautausoimisto
ANJA VIITALA OY
Uusikoivistonkatu 40, PORI

HESSUN SIIVOUS

Puh. 044 210 3869

Paulan Pidot

Hoidamme perhejuhlal asiakkaita sekä meidän tiloissamme.

Lounas noutopöydästä ma-la klo 11-14

Puh. 02 698 0430
Gsm. 0500 898 772

- Pitopalvelu
- Juhlapalvelu

Kuuri-Riutantie 34

LAHTISEN ☎ (02) 633 9339

PIKAPESU

Gallen-Kallelank. 13 Pori

- Kemialliset pesut
- Mattopesut

AVOINNA: ma-pe 9.30-17

HAUTAKIVET
YM. KIVIALAN TYÖT
SUORAAN KIVIVEISTÄMÖLTÄ
KYLÄSAARESTA

AK-KIVI
Kiviveistämönä 39, 28760 PORI
p. (02) 6486075 0400-533298

Tavoita Usko ja Rauha.

Marita Lyyra
014 641 481
marita.lyyra@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

Juhlat kuin juhlal
Satakunnan Pitopalvelu Oy
(02) 548 7502, 0400 797 700
jannehellima@ahlaistenkierari.fi
www.ahlaistenkierari.fi

Juhlateltat ja kylmävaunuvuokraus

PORIN INVATAKSI OY

ARI JA PERTTI RÖNNI
PUH. 02 633 5871

LÄMPÖKAIVOT - PORAKAIVOT
KAIVONPORAUUS
H. PELTOMAA
p. 040-550 74 24
www.kaivonporauspeltomaa.com

DIAKONIALAITOKSEN HAUTAUSPALVELUT

Porissa, Eteläpuisto 10, puh. 632 7011
Ulvila, Laituranta 5, puh. 538 9090
Luvia, Luvian Kukka, puh. 558 1364
Noormarkku, Kukkapuoli, puh. 548 4074
Päivystys 044 705 2274

• KAIKKEA HAUTAUSALALTA •

Näe nälkä.

Tule kerääjäksi tai lahjoita.
Soita 0600-122 20 (20 euroa + pvm).
Nordea 221918-68000.
nälkäpäivä.fi

Punainen Risti

Parivuotiseksi povattu pesti venyi neljäksi vuosikymmeneksi.

— 70-luvulla täällä naureskeltiin, ettei täällä eläkeikään asti olla, kaksi vuotta enintään. Tuolloin koneiden kuviteltiin korvaavan ihmiset. Mutta eiväthän ne koneet itsestään tietoja lue, muistelee **Ulla Täckman** uransa alkuvuosia.

— Vuonna 1970 neljäkymmentä vuotta eteenpäin tuntui ikuisuudelta, mutta taaksepäin ajateltuna aika tuntuu lyhyeltä, kirkkoherranviraston keskusrekisterin kanslisti Täckman kiteyttää tuntejaan eläkepäivien kynnyksellä.

Neljä vuosikymmentä saman työnantajan palveluksessa samassa rakennuksessa kuulostaa nykyajan pätkätyökulttuurissa etuoikeudelta. Kaiken kukkuraksi Täckman on saanut työskennellä kirjaimellisesti kutsumuksesta.

— Merkonimiksi valmistuttua n hain kaupungintalolle ja seura-

kunnan taloustoimistoon töihin tuloksetta. Sitten täältä soitettiin ja kysyttiin, olisiko kiinnostunut tästä työstä. Ja tietysti olin, harvoin sitä töihin kutsutaan, hän muistelee.

Työmenetdit ovat ehtineet uran aikana kovasti muuttua. Työpaikka oli heti kättelyssä kiinni käsialanäytteestä.

— Käsialan piti olla hyvin ymmärrettävää. Piti myös tietää, miten rönruusi tai vaakerdaali kirjoitetaan oikein. Uralla käytössä olivat vielä mustesecen kastettavat kynät, mutta enää ei ole tarvinnut käsin kirjoittaa kuin allekirjoitus. Koneet ovat nopeuttaneet työtä.

Listoja moneen tarpeeseen

Virkatodistusten ja sukuselvitysten kirjoittamisesta on kertynyt Täckmanin muistiin melkoinen sukunimietokanta. Jokainen vastaantuleva sukunimi kertoo kanslistille jotakin; onko nimi peräisin muualta tai onko samannimistä sukua tutkittu laajemmin. Työtahdin on ol-

tava rivakka ja jäljen äärimmäisen tarkkaa, eivätkä työt saa jäädä odottamaan.

— Ennen oppivelvollisuuden valvojat tarvitsivat nimiluettelaita ja niitä kirjoitettiin myös esikuntaan kutsuntoja varten. Oppikouluun ja rippikouluun mentäessä, sekä ylioppilaskirjoituksiin osallistuttaessa tarvittiin myös virkatodistukset. Nykyään virkatodistus tarvitaan lähinnä perunkirjoitusta varten, pankki- ja vakuutusyhtiöasioissa ja lainhuudoissa.

Kanslistin arkipäivä ovat 80-luvulta olleet myös avioliittonien kuulutukset. Illoin "kuulutuspöytäkirja" on Täckmanin mukaan kevätiläisin.

Suku selviää

Työssään Täckman kuvailee nähneensä elämän raakallisuuden. Perheiden sisäiset suhteet eivät aina ole olleet jokaiselle perheenjäsenelle päivänvaloa. Kuoleman kohdattessa sukuselvityksestä on voinut selvitä yllätyksiä.

Porin Ylistyslaulajat toivovat lisää miehiä

"Golgatan veressä voima on" on säilynyt Porin Ylistyslaulajien toivoimpana kappaleena vuodesta toiseen, kertoo kuoroa johtava **Kaia Tontti**. 1990-luvun alkupuolelta asti toiminut kuoro on esiintynyt kirkkoissa, sairaaloissa, erilaisissa tapahtumissa – minne vain pyydetään. Musiikin lomassa sujuvat myös puheet ja todistuspuheenvuorot. Lauluista pääosa löytyy "Lauluja Jeesuksesta" -kirjasta, mutta mukana on myös Sinisen laulukirjan lauluja samoin kuin "Laula kaikki maa" -kappaleita.

Porin Ylistyslaulajissa on keskimäärin 15 laulajaa tai soittajaa. Kuoroa säestää pianolla **Kaia Tontti**. Kitaraa soittaa **Sirkka Heino** ja huilun puhaltaja **Rauno Soinlahi**. Juhlavimmassa tilaisuudessa on mukana myös **Eeva-Liisa Savioja**

Niilo Juhola

trumpettinsa kanssa. Osa laulajista on ollut mukana alusta asti, jolloin ryhmää vauhdittivat myös Keski-Porin pastori **Matti Vuolanne** ja **Veikko Hytti**.

— Porin Ylistyslaulajien nykyinen "suojelija" on **Pekka Aalto**. Kuoro toimii Keski-Porin evankelismityön toimikunnan alaisuudessa, **Kaia Tontti** huomauttaa.

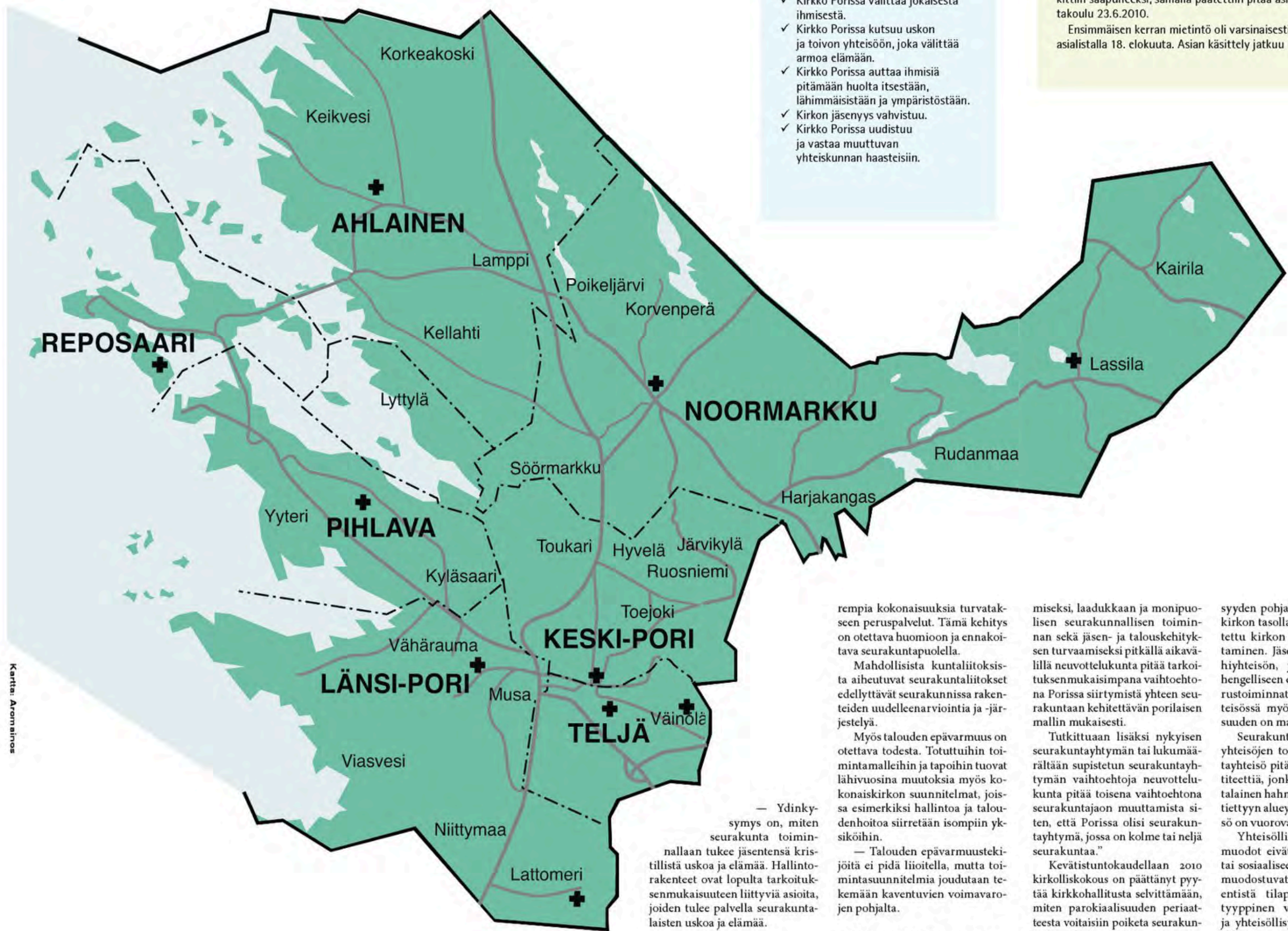
Uudet laulajat ja soittajat, etenkin miehet, ovat tervetulleita kuoroon, joka harjoittelee torstai-iltoina seurakuntakeskuksessa. Tiedustelut **Kaia Tontti** 044-0803388.

MARJAANA PERTTULA

Myös muut kuorot aloittavat toimintansa ja ottavat vastaan uusia kuorolaisia. Tiedot seurakunnittain tapahtumasiivillä 8-10.

Porilainen malli seurakuntatoimintaan

Neuvottelukunta hahmotteli Porin seurakuntien tulevaisuutta ja toivoo mietinnöstään vilkasta keskustelua.

Porin seurakuntien perustehtävä, missio

Kirkko Porissa välittää sanomaa Jumalasta ja välittää ihmisistä.

Porin seurakuntien visio

- ✓ Kirkko Porissa välittää jokaisesta ihmisestä.
- ✓ Kirkko Porissa kutsuu uskon ja toivon yhteisöön, joka välittää armoa elämään.
- ✓ Kirkko Porissa auttaa ihmisiä pitämään huolta itsestään, lähimmäistään ja ympäristöstään.
- ✓ Kirkon jäsenyys vahvistuu.
- ✓ Kirkko Porissa uudistuu ja vastaa muuttuvan yhteiskunnan haasteisiin.

Porin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto asetti ke-
säkuussa 2009 neuvottelukunnan, jonka piti hahmotella ta-
louden, hallinnon ja toiminnan linjauksia vaihtoehtoisten kehi-
tysvaihtoehtojen varalta.

Neuvottelukuntaan nimettiin yhteisen kirkkovaltuuston
puheenjohtaja Seppo Ahtikoski ja varapuheenjohtaja Altti
Lammi, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Kari Erkkö-
la, yhteisen kirkkoneuvoston jäsenet Matti Säämäki, Marjatta
Salonen ja Janne Heilimä, ja yhteisen seurakuntatyön päällik-
kö Jari Suvila. Neuvottelukunnan puheenjohtajana on toimi-
nut lääninrovasti Pertti Hietalahti, sihteeriksi kutsuttiin hal-
lintopäällikkö Anita Savioja.

Kirkkoneuvoston kokouksessa 9.6.2010 loppumietintö mer-
kittiin saapuneeksi, samalla päätettiin pitää asian tiimoilta il-
takoulu 23.6.2010.

Ensimmäisen kerran mietintö oli varsinaisesti kirkkoneu-
von asialistalla 18. elokuuta. Asian käsittely jatkuu 15. syyskuuta.

Ensimmäinen kerta.

Seurakuntavaalit.fi

Aika asettua ehdokkaaksi

Seurakuntavaalien
ehdokasasettelu päättyy 15.
syyskuuta. Joka lista
tarvitsee ehdokkaita. Myös
oman valitsijajhdistyksen voi
perustaa.

Suomen evankelis-luterilaisessa
kirkossa tehdään historiaa, kun
16-vuotiaat pääsevät äänestämään
ensimmäistä kertaa valtakunnallisesti
seurakuntavaaleissa. Seurakuntavaali-
en varsinainen vaalipäivä on isänpäivä-
nä 14. marraskuuta.

Äänestysikärajan lasku tuo äänes-
tysiköiden kuudelle uudelle ikäluo-
kalle. Uudistus antaa nuorille vaiku-
tusmahdollisuuden kirkossa siinä elä-
mänvaiheessa, kun he muutenkin ovat
aktiivisia seurakunnan toiminnassa.
Seurakuntavaaleissa nuoret pääsevät
vaikuttamaan paikallisesti oman lä-
hiympäristönsä toimintaan ja tarjon-
taan.

Ehdokkaaksi nyt

Parhailaan etsitään seurakuntavaali-
en listoille ehdokkaita. Seurakuntavaa-
lien kautta kirkko hakee työhönsä kai-

kenikäisiä ja eri tavoin ajattelevia seur-
akuntalaisia, naisia ja miehiä. Tavalli-
nen kristitty on hyvä ehdokas, 18 vu-
oden ikä, konfirmaatio ja kirkon jäse-
nyys riittävät ehdokkuuteen.

Porissa valitaan yhteiseen kirkko-
valtuustoon 51 jäsentä ja paikallisseura-
kuntien työtä johtaviin seitsemään se-
urakuntaneuvostoon kaikkiaan 86 jäsen-
tä. Porissa on paikka tarjolla kaikkiaan
137 luottamushenkilölle.

Yhtymä rakenne tuo vaaleihin omat
sääntönsä. Ehdolle voi asettua vain ko-
tiseurakunnassaan. Samoin voi äänes-
tää vain oman seurakunnan listoilta.
Porin seitsemän paikallisseurakuntaa

Seurakuntavaaleissa moni äänestää ensimmäistä kertaa.

Seurakuntavaalit Porissa

Ehdokaslistojen jättäminen ja äänioikeuden tarkistaminen

Porin ev. lut. seurakunnissa toimi-
tetaan 14.-15.11.2010 vaalit seurakun-
taneuvostojen ja yhteisen kirkkoval-
tuuston jäsenten valitsemiseksi vu-
oden 2011 alusta alkaen 4-vuotis-
kaudeksi.

Jäseniä seurakuntaneuvostoon ja
seurakuntien yhteiseen kirkkoval-
tuustoon valitaan seuraavasti:

- Ahlainen seurakuntaneuvosto (srkn) 8, kirkkovaltuusto (kv) 3
- Keski-Pori srkn 16, kv 13
- Länsi-Pori srkn 14, kv 9
- Noormarkku srkn 12, kv 5
- Pihlava srkn 12, kv 6
- Porin Teljä srkn 16, kv 13
- Reposaari srkn 8, kv 2.

Ehdokkaaksi asettuminen: Vaali-
kelpoinen seurakuntaneuvoston ja
yhteisen kirkkovaltuuston ehdok-
kaaksi on kristillisestä vakaumus-
sesta tunnettu asianomaisen seura-
kunnan kirjoihin 15.9.2010 konfir-
moiduksi merkitty jäsen, joka täyt-
tää 18 vuotta viimeistään 14.11.2010.

Ehdokkuudelle on annettava kir-
jallinen suostumus. Ehdokas ei saa
olla vajaanvaltainen. Seurakuntayh-
tymän ja siihen kuuluvien seura-
kuntien viranhaltijat ja työsopi-
musuhteissa olevat työntekijät ei-
vät ole vaalikelpoisia ko. luottamus-
tehtäviin.

**Valitsijajhdistyksen perustamis-
asiakirjat** on annettava ko. se-
urakunnan seurakuntatoimistoon

15.9.2010 klo 16 mennessä Toimistot
ovat avoimia Ahlainen ke 9-11; Kes-
ki-Pori ja Porin Teljä ma - pe 8.30-
15, to 8.30-17; Länsi-Pori ma - pe 9-15;
Noormarkku ma - pe 9-14, to 16-18;
Pihlava ma - pe 9-12, to 16-17; Repo-
saari ma 9-11. Lisäksi seurakuntatoi-
mistot ovat avoimia perustamisasia-
kirjojen vastaanottamista varten 15.9.
klo 12-16.

Valitsijajhdistyksen perustamis-
asiakirjalomakkeita ja asiamehien
hakemuslomakkeita on saatavana
seurakuntatoimistoista sekä verkko-
sivuilta [http://seurakuntavaalit.fi/lo-
makkeet](http://seurakuntavaalit.fi/lo-
makkeet).

Vaaliluettelosta voi tarkistaa äänioikeutensa

Vaaliluettelo pidetään valvonnan
alaisena nähtävänä kunkin seura-
kunnan seurakuntatoimistossa **to-
2.9. klo 10-14 ja pe 3.9.2010 klo 15-19.**

Seurakuntatoimistot: Ahlainen,
Föörinkuja 2; Keski-Pori, Hallituska-
tu 9 b; Länsi-Pori, Liikustantie 28;
Noormarkku, Vanha Vaasantie 8;
Pihlava, Pihlavan Kirkkokuja 5; Po-
rin Teljä, Hallituskatu 9 b; Reposaari,
Merimiehenkatu 1.

**Äänioikeutetuksi vaaliluetteloon
on merkitty** kaikki 14.11.2010 men-
nessä 16 vuotta täyttävät ev.lut. kir-
kon jäsenet, jotka on 15.8.2010 mer-

kitty ko. seurakunnan läsnä olevik-
si jäseniksi.

Oikaisuvaatimukset: Äänioikeutet-
tu seurakunnan jäsen ja kirkkoher-
ra saavat tehdä vaaliluetteloa koske-
van oikaisuvaatimuksen, mutta sitä
ei voi perustaa 15.8.2010 jälkeen ta-
pahtuneeseen tähän seurakuntaan
muuttoon. Oikaisuvaatimus on tehtävä
kirjallisesti ja jätettävä ko. se-
urakuntatoimistoon 7.9.2010 klo 16
mennessä. Vaalilautakunta käsitte-
lee oikaisuvaatimuksia 1.10.2010 pi-
dettävässä kokouksessa.

Seurakuntavaalien tärkeät päivämäärät

- Ehdolle voi asettua, kun täyttää 18 vuotta viimeistään 14. marras-
kuuta tänä vuonna.
- Ehdokasasettelu päättyy 15. syyskuuta.
- Äänestää saa, kun täyttää 16 vuotta viimeistään 14. marraskuuta.
- Ennakoäänestys 1. - 5. marraskuuta.
- Seurakuntavaalit alkavat isänpäivän 14. marraskuuta. Uscimissa seurakunnissa äänestää voi vielä maanantaina 15. marraskuuta.
- Tulokset selviävät 15.11. illan kuluessa.

rempiä kokonaisuuksia turvata-
seen peruspalvelut. Tämä kehitys
on otettava huomioon ja ennakoit-
tava seurakuntapuolella.

Mahdollisista kuntaliitoksista
aiheutuvat seurakuntaliitokset
edellyttävät seurakunnissa raken-
teiden uudelleenarviointia ja -jär-
jestelyä.

Myös talouden epävarmuus on
otettava todesta. Totuttuihin toi-
mintamalleihin ja tapoihin tuovat
lähivuosina muutoksia myös ko-
konaiskirkon suunnitelmat, jois-
sa esimerkiksi hallintoa ja talou-
denhoitoa siirretään isompiin yk-
siköihin.

Talouden epävarmuustekijöitä
ei pidä liioitella, mutta toi-
mintasuunnitelmia joudutaan te-
kemään kaventuvien voimavaro-
jen pohjalta.

Vaihtoehtoisia malleja seurakuntarakenteeseen

Neuvottelukunta on työskentelys-
sänsä etsinyt aktiivisesti "porilaista
mallia". Esityksessään neuvottelu-
kunta pitää tarkoituksenmukai-
simpana vaihtoehtona neuvottelu-
työn vaihtoehtoja neuvottelu-
kunta pitää toisena vaihtoehtona
seurakuntajajon muuttamista si-
ten, että Porissa olisi seurakun-
tayhtymä, jossa on kolme tai neljä
seurakuntaa.

Kevätistuntokaudellaan 2010
kirkolliskokous on päättänyt pyy-
tää kirkkohallitusta selvittämään,
miten parokiaalisuuden periaat-
teista voitaisiin poiketa seurakun-
tayhtymissä muutettaessa seura-
kuntayhtymän sisällä seurakun-
nasta toiseen. Parokiaalisuus tar-
koittaa, että ihminen on sen se-
urakunnan jäsen, jonka alueella hän
asuu.

Samoin se selvittää, miten kir-
kossa voitaisiin perustaa seura-
kuntia ja seurakuntayhtymä kun-
tajoista riippumatta.

Lähiyhteisö ennen muuta

Ratkaisuja Porin seurakuntien
toimintaan on etsitty jäsenlähtiöi-

Kirkko Porissa 2030 löytyy Porin
seurakuntien nettisivuilta [www.pori-
riev.fi](http://www.pori-
riev.fi)

Porin seitsemässä seurakunnassa on yhteensä yli 67 000 jäsentä. Väki
pakkaantuu keskustaseurakuntiin. Keski-Porissa on 20 500, Porin Tel-
jässä 20 000 ja Länsi-Porissa 13 000 jäsentä. Pihlavassa on yli 6000 ja
Noormarkussa yli 5000 jäsentä. Ahlaisissa noin 1100 ja Reposaarissa
vajaa 900 seurakuntalaista.

Toiminta on pääosin omissa kiinteistöissä. Porin seurakunnilla on 11
kirkkoa, 16 seurakuntataloa, 3 leirikeskusta, 6 hautausmaarakennusta
sekä seurakuntakeskus ja hallintovirasto.

Kirkko Porissa 2030 -mietin-
tö hahmottelee vaihtoehtoi-
sia kehitysmalleja Porin
seurakuntien toiminnasta, hal-
linnosta ja taloudesta.

Jäsenlähtöisyys nähtiin
ohittamattoman tärkeänä lin-
jauksena. Kokemus seurakunnas-
ta tuttu ja turvallisenä lähiih-
teisönä on kaikenikäisille tärkeää,
kuvailee neuvottelukunnan pu-
heenjohtaja, lääninrovasti **Pertti
Hietalahti**.

Muutosten aikaa

Ajankohta seurakuntatyön tule-
vaisuuden pohdintaan on läänin-
rovasti Pertti Hietalahden mielestä
hyvä.

Näitä kysymyksiä on tar-
peellista pohtia juuri nyt, sillä
muutoksia on lähivuosina tulosa
muun muassa Porin seudun
kuntarakenteesta. Pori 2016 -kau-
punkstrategiassa visioksi asetet-
tu Pori 120.000 asukkaan kasvun-
keskuksena on otettu huomioon.
Kunnat ovat jo muodostaneet suu-

PORIN SEURAKUNNAT elokuussa - syyskuussa 2010

Kassillinen hyvää mieltä

Winnovan opiskelijatyönä on valmistunut rakkaita kangaskasseja, joita voi ostaa joko sellaisenaan tai tavaralla täytettyinä.

Keski-Porin diakoniatyö on saanut lahjoituksina tavaraa, jota on pakattu myytäviin kasseihin. Kaikista löytyy sokeria ja lautaslinoja. Lisäksi kotikassissa on mm. saippuaa, tarvikkeikassissa pa-

kastetarvikkeita ja kansio, tulaikassissa keksejä. Tavarakassit maksavat 15 euroa, pelkän kassin saa 8 eurolla. Syyskuussa kasseja saa mm. Pormestarinluodon seurakuntakodilta lauantaisin klo 13-15. Varsinaiset kassimarkkinat ovat Porin päivänä 2.10. klo 10-13 seurakuntakeskuksessa. Kassirahat käytetään diakoniatyön ruokavastuksiin.

Kassikaupoilla tukea diakoniatyölle.

vat Ke 25.8. klo 19-21 — Ilta-messu Pe 27.8. klo 19, Mil-la Voudinlehto ja Sami Nieminen — Ristirock Tampereella 4.9., ilm. Eevalle 27.8. mennessä — Isos- ja LA-koulutus alkaa Pe 3.9. klo 17-19, jatkuen joka toinen viikko — Ilta-messu Pe 17.9., Leena Jalkanen, Heli Lehtonen — Sielunhoidollisen keskustelun päivystys Pe 18-19 Väinölan nuorisotoimistolla, voit myös sopia erillisen ajan. Ota rohkeasti yhteyttä: nuorisopastori vs. Leena Jalkanen puh. 0400 309 792, rippikoulupastori Miila Voudinlehto puh. 0400 309 791, nuorisotoyönohjaaja Eeva Nuormanenmi puh. 0400 309 797. Sähköpostit etunimi.sukunimi@porievl.fi

loissa koululaisten ip ma-pe klo 11 – 17, Uittomiehentie 8 B, p. 0447 309 669. Ilm. koulutusvirastoon Marja Ojalle. Tied. myös lapsityönohjaaja Ritva Parkkalilta.

Reposaari

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 29.8. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund — Su 5.9. messu, Heimo Hietanen, Pekka Tyyni — Su 12.9. sanajumalanpalvelus, Ilona Koivisto, Pekka Tyyni — Su 19.9. messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyyni — Su 26.9. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Pekka Tyyni

Pappila

Raamattupiiri Ti 13, alkaen 31.8.

Kuntokerho Ke 13, alkaen 1.9.

Yhteinen toiminta

Kehitysvammais- ja mielen-terveys

Seurakuntakeskuksessa: Kehitysvammaisten päiväkerho Ke 13-14.30, seur. 1.9. ja 6.10 — Kehitysvammaisten iltakerho Ti 17.30-19 seur. 14.9. ja 28.9. — Kehitysvammaisten vanhemmat Ma 13-14.30 Tukikeskuksen tiloissa, seur. 6.9. ja 4.10. — Mielenterveyskerho Tukikeskuksen tiloissa Ma 13-14.30, seur. 13.9. ja 27.9.

Päihde- ja kriminaliteetti

Avoim ryhmä Ma ja Ke 9-12 Tukikeskuksessa, Eteläpuisto 10 B, verstaistukea päihdeongelmaan, alkaen 30.8.

Katuliähetysilta

Seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10 B 2. krs tukikeskuksen tiloissa perjantaisin klo 18, alkaen 17.9.

Teetupa

Seurakuntakeskus, Eteläpuisto 10, Tukikeskuksen tiloissa, käynti pihan puolelta. Avoim Ma La 18.30-23

Kuurot

Lähetyspiiri Ti 14.9. klo 14 Tukikeskuksessa, Eteläpuisto 10 B 2. krs — Jumalanpalvelus Su 19.9. klo 12 Kuurojen yh-

distyksellä, Länsipuisto 26 — Raamattuhetki To 23.9. klo 12 seniorikerhossa Kuurojen yhd.

Näkövammaistyö

Näkövammaisten kerho To 2.9. klo 13 seurakuntakeskus

Sotiemme veteraanit

Hengellinen kuukaustilaisuus Pe 27.8. ja 24.9. klo 13.30 seurakuntakeskus

Hiljaisuuden retretti

”Syysleyn hiljaisuudessa” terveydenhuollon henkilöstölle 1.-3.10. Reposaaren Junnilassa. Ohjaajina sairaalapastori Rajja Kiviniitty ja kanttori Anne-Marie Grundstén. Hinta 100 e. Ilmoittautumiset 9.9. menn. toim.siht. Irja Mäkelä p. 0400 309 783, irja.makela@evl.fi. Lisätietoja Rajja Kiviniitty p. 044 7309 692

Sururyhmät

Lapsensa menettäneille: Pik-lapsen menettäneiden vanhempien ryhmä Ti 5.10., 19.10, 2.11., 16.11., 30.11., 14.12. ja 11.1. 2011 klo 18-19.30, ohjaajina diakonissa Kristiina Johansson ja sairaalapastori Rajja Kiviniitty — Isomman lapsen ja nuoren menettäneiden vanhempien ryhmä To 7.10., 21.10., 3.11. (ke), 18.11., 2.12., 16.12, 13.1.2011 klo 18-19.30, ohjaajina diakonissa Teija Eloranta ja pastori Laura Koukkaari — Tiedustelut ja ilmoittautumiset 24.9. menn. Rajja Kiviniitty p. 044 7309 692

Nuoret aikuiset

Nuorten aikuisten illat keran kuukaudessa Pietinien seurakuntalossa, Vanhakartanontie 15: La 4.9. klo 18-21 Verbaalista taituruutta, Mikko Vaismaa, stand-up koomikko — La 9.10. klo 18-21 Mies ja musiikki, Pekka Laukkarinen, laulaja ja lauluntekijä

Me miehet

Reposaaren Junnilassa Pe 27.8. klo 17 sauna ja kahvitarjoilu, klo 18.30 ”Miehin mies”, Tapio Hietalahti, Heikki Nummijärvi, Aulis Haavisto — Seurakuntakeskuksessa Pe 24.9. klo 18 ”Mies kutsutuna”, Esko Mäki-Soini, Jarkko Willman, Osmo Aronen, kahvitarjoilu

Tuomasmessu

Keski-Porin kirkossa Su 5.9. klo 18, vastuuvuorossa Porin Yrittäjänaiset, Tanja Häkkinen, Pekka Aalto, Päivi Holkko, Tuomas Kuoro

Mummum kamari

Itäpuisto 14, 1.krs. Avoim ma-pe 11-15. Viikko-ohjelmaa: Ma 11.30 viikon avaus, ei 30.8. — Ti 12 kamarikerho — Joka toinen Ti 11 tuolijumppa, alkaen 21.9. — Jo-

ka toinen Ti 12 sanoja ja sävelä, alkaen 31.8. — Ke 13 ohjelmatuokio — To 13 hartaus, ei 23.9. — Pe 13 Karmel-piiri keran kuukaudessa, alkaen 3.9. — La 4.9. kumikerhon syys-tempaus Hevosluodon majalla, klo 10-12 ripputori, klo 12 lipstikkakeittoja, klo 13 seurat, tuotto Kirkon Ulkomaanavun kautta lasten ja naisten hyväksi — Su 13-15 kaikille avoin keskustelukerho

Työtupa

Eteläpuisto 10 B, kellarikerros. Avoimna keskiviikkoisin klo 10-14. Ke 29.9. klo 10 alkaen teemapäivä ”Kahvipusseista voi tehdä mitä vaan!” Ota mukaan tyhjiä kahvipusseja, ohjaajat paikalla

Leskien klubi

Seurakuntakeskus, 1.krs. Tarjoitettu kaikille leskille, lisätietoja diakoniatyöntekijä Ulla-Maija Viirén p. 0400 309 784

Liisa

Eteläpuisto 10, avoimna arkisin 10-15. Avunvälitys Ma-Pe 10-15, puh. 621 6636. Ystävälitys Ma-Pe 12-15, puh. 621 6223. Viikkotoiminnat alkavat kesän jälkeen pääasiassa viikolla 34 **Säännöllinen viikkotoiminta:** Ma 12.30 Ristikonratkaisijat — Ma 10-15 kaikille avoin kahvila — Ti 10-15 kaikille avoin kahvila — Ke 15-17.30 korttipelikerhossa pelataan Canasta — Ke 10-15 kaikille avoin kahvila — To 11.30-15 käsityökerho — To 13.30 pelataan sanapeliä — To 10-15 kaikille avoin kahvila — Pe 10-13 tietovisailua — Pe 10-15 kaikille avoin kahvila — Lisäksi Etunaukiolla ”Tunnetko meidät” –tapahtuma 4.9. klo 10-14. Mahdollisuus tutustua Liisan vapaaehtoistoimintaan.

Kiitos

Sydämen pohjasta lämpimät kiitokseni koko työyhteisölle vuosien ja vuosikymmenten ajalta! Ulla Täckman, keskusrekisterin kanslisti, el.

Kristilliset yhdistykset

Esikoislestadiolaiset, Pietinien seurakuntalaitos, Vanhakartanontie 15: Seurat sunnuntaisin klo 18

Evankeliumiyhdistys, Varvink. 3: Messut Su 5.9. klo 17, Jari Rankinen — Su 12.9. klo 17 — Su 26.9. klo 17, Olli Koskeniemi — Su 10.10. klo 17 Jari Rankinen — Seurat Su 19.9. klo 17 Seppo Salo ym. — Nuorten raamattupiiri tiistaisin klo 18 — Matongon orpokoti-/ja lä-

hetyspiiri Ke 25.8. ja Ke 29.9. klo 13 —Kuoroharjoitukset maanantaisin klo 17.30 Sävelsirkut –lapsikuoro ja klo 18.30 nuorten aikuisten kuoro, johtajana Hilikka Toikka — Sanan ja sävelen iltapäivä Su 3.10 klo 14 seurakuntakeskuksessa, Turkkala Aaltonen, Heikki Mäki-Pesola, Rita ja Hannu Ilola.

Herättäjän seurat seurakuntakeskuksessa joka toinen To 19, seur. 9.9. ja 23.9.

Israel-ilta seurakuntakeskuksessa Ke 15.9. klo 18, Pertti Kymäläinen, Karmel-kuoro, järj. Karmel-Yhdistys

Trumpet of Salvation to Israel Jakov Damkan Porissa To 9.9. klo 18 seurakuntakeskus, ks. s. 9

Israel-työ ry seurakuntakeskuksessa: Pe 3.9. klo 16 Hil-lel Tokazier, heprealaisia lauluja, klo 18 puhe, messiaanimen juutalainen Rody Gay — Su 3.10. klo 18 Israelin Illojuha, kirjailija Pekka Sirtola, Esa ja Pirkko Keuru

Kansanlähetys läh.koti, srk. keskus, 5.krs: Startti –raamattupiiri Ma 18.45 — Epin piiri joka toinen Ma 17, parilliset viikot — Matalan kynnyksen majatalo-illat To 18.30 Teemat: 2.9. Jumala on ykkönen, 9.9. Lepopäivä parhaaksemme, 16.9. Vanhempien kunnioituksesta voimavara, 23.9. Elämän kunnioittaminen luo ihmisarvon, 30.9. Seksuaalinen puhtaus varjelee — **Kohtaamispaikka** mus.sali Su 12.9. klo 17 ”Jumalan huolenpito”, Su 26.9. klo 17 ”Kristityn vapaus”, Su 19.9. teemalta läh.kodilla ”Sovitut pelastus”. Lapsille pyhäkoulu-/lasten ohj. Sunnuntaisin joului- ei kohtaamispaikalla teemalta lähetyskodilla — **Tauno ja Aino Pihlavan tulouhja** ja **Johannes ja Leena Heinolan lähtöjuhla** Su 5.9. klo 10 messussa Teljän kirkossa, ks. Teljän srk. — **Israel-juhla** Su 5.9. klo 15-19 srkkeskus, klo 15 tervetulosanat ja mus. Jaana ja Sauli Ahvenjärvi, Lasse Heikkilä, Porin kaupungin tervehdys, 15.25 puhe Israelin Suomen suurlähettiläs Avi Granot, tulkkauks Jarmo Forsström, 16.20 – 17 kahvi, 17.05 Psalmi-runo, Ritva Tuutti-Friman, 17.10 puhe Hannu Takkula, 17.45 mus. L. Heikkilä, S. Ahvenjärvi, klo 18 puhe Sari Essayah, 18.35 kanssailaulut, Herran siunaus. Juonto S. Ahvenjärvi

Porin seudun Kristilliset eläkeläiset joka toinen Ti 13 seurakuntakeskuksessa: seur. 7.9., 21.9. ja 5.10., jolloin myös Lounais-Suomen piirin syyskokous klo 12 ja syysjuhla klo 13 **Rauhanyhdistys,** Louhentie 4: La 28.8. puolisoiden virkistyspäivä Silokalliollla — La 28.8. klo 19 seurat — Su 29.8. klo 16 seurat — Ke 1.9. klo 18.30 ompeluseurat — La 4.9. klo 19 seurat — Su 5.9. klo 16 seurat ja syystoimintakauden avaus — Ti 7.9. klo 13 tiistaikerho — Ke 8.9. klo 18.30 ompeluseurat — Ke 10.9. klo 18.30 lapsi- ja nuorisotyöntekijöiden iltat Merikarvialla — La 11.9. klo 16 kannuslaisten myyjäiset — Su 12.9. klo 14 ja 16 seurat — Ke 15.9. klo 18.30 ompeluseurat koidessa — La 18.9. klo 19 kriteurat — Su 19.9. klo 16 seurat, vierailevat puhujat — Ke 22.9. klo 18.30 ompeluseurat, tutustumisilta — **Syysseurat 25.-26.9.:** La 13 ja 16 seurat, La 18 iltakirkko Teljän kko, iltakylä Rauhanyhd., Su 10 messu Keski-Porin kko, jonka jälk. ruokailu Rauhanyhd., Su 13 ja 16 seurat. Puhujina Aimo Helen, Matti Kontkanen, Aimo Koskela, Veikko Ruusuvoori — Ke 29.9. klo 18.30 opistomyyjäiset

Leirillä touhutaan isän kanssa

Yhdessä retkeillään, kalastetaan

ja kisaillaan – ilman naisia.

Tuleekohan Joutsijärvestä isokin kalansaalis? Se nähdään isä-poika-leireillä.

Josean vuoden ajan on Porissa järjestetty Silokallion leirikeskuksessa isä-poika leirejä.

Tänäkin vuonna leirejä järjestetään kahdesti. Erähenkiset isät ja pojat voivat viettää viikonloppun retkeillen 10.-12. syyskuuta. Kalojen narraamisesta innostuneet isät ja pojat kokoontuvat kalastusleirille 1.-3.10. Viikonloppuihin ovat tervetulleita myös vaarit, jolloin perheen kaikki miehet saadaan mukaan.

Mannerheimin lastensuojeluliiton Porin paikallisyhdistys on tapahtumien yksi päärahoittajista. Paikallisyhdistyksen puheenjohtaja **Aulikki Harjun** mukaan tuella mahdollistetaan leireille laadukasta ja monipuolista ohjelmaa. Harju uskoo, että MLL Porin paikallisyhdistyksen mukana olo leireillä tuo mukaan sellaisiakin perheitä- isä ja poikia, jotka eivät osallistuisi vain seurakunnan järjestämälle leirille. Nyt mukaan saadaan myös sellaisia perheitä, jotka eivät ole mukana seurakunnan toiminnassa. Aulikki Harju summaa leirien tukevan seurakunnan ja MLL Porin paikallisyhdistyksen yhteistä tavoitetta toimia lapsiperheiden parhaaksi.

Poissa arjen vilinästä

Leireille osallistuu paljon konk-

reita mutta mukaan tulee joka vuosi myös uusia kasvoja. Leirien suosio on kasvanut vuosi vuodelta, koska perheiden yhteinen aika on en-

tistä tiukemmalla. Ulkopuolisen tahon järjestämä tapahtuma on kenties nostanut paremmin esille isien tarpeen viettää yhteistä aikaa poikansa kanssa. ”Tänä hehtisenä aikana on ainakin yksi viikonloppu, jonka isät ja pojat voivat viettää yhdessä”, toteaa Harju.

Isä-poikasuhneiden ratkominen muuallakin kuin kotiympäristöissä on varmasti yksi ratkaisu parempaan keskinäiseen ymmärrykseen. Leireillä ei välttämättä keskustella leikkaamattomasta nurmesta tai ostamattasta jääneestä radio-ohjattavasta. Leirillä isät ja pojat tasavertaisia, myös isän heittäytyminen poikansa maailmaan on varmasti luontevampaa leiriohjelmuksissa. Miehek- kät teemaa tarjoavat sopivaa ohjelmaa niin isälle kuin pojallekin. Perheen äidin mahdolliset huomautukset siivoumattomasta huoneesta ja pesemättömästä autosta eivät kantaudu Silokalliolle asti. Viikonloppun vapaamuotoisuus on omiaan houkuttelevaan mukaan myös perheitä joiden arjessa seurakunnalliset tapahtumat eivät ole vahvasti mukana.

JUHANI TUORI JA TUULI HENTTONEN

hyvä kysymys

Rollaattoriralli vie ihmisten ilmoille

Noormarkussa viedään vanhuk- sia ulkoilemaan lähimäisen päi- vän rollaattorirallissa. Tempauk- sella muistutetaan, että myös iäk- käällä on oikeus raittiiseen ulkoil- maan. Tapahtuman pääorgani- sattori on Noormarkun seura- kunnan diakoniatyö. Idean löysi diakonissa Helvi Lötjäs.

Miten rollaattoriralli toimii?

Rollaattorirallia varten tarvitsem- me 30 – 40 vapaaehtoista vanhuk- sia ulkoiluttamaan. On paljon van- huksia, jotka eivät pääse tai uskal- la ulkoilemaan ilman apua ja tur- vallista seuraa. Heitä on laitoksi- en lisäksi myös kodeissa ja toivo- mekin, että omaiset toisivat koto- na olevia toisten joukkoon tähän tapahtumaan sunnuntaina 29. elo- kuuta.

Erähenkinen leiri 10.– 12.9. mahd. vapaita paikkoja voi tiedustella yhteinen kasvatus **Kalastusleiri 1.-3.10.** ilmoittautu- miset 10.9. asti netissä lomakeel- la (http://www.porievl.fi/leiritoimin- ta) Tai postitse: Porin evlut. seura- kunnat, Yhteinen kasvatus/ van- haisnuorten leirit, Eteläpuisto 10, 28100 Pori

Tytöt ja äidit yhteiselle leirille

Kankaanpään leirikeskus Hako- niemessä järjestetään äitien ja tyttöjen yhteinen leiri 25.-26. syyskuuta teemalla ”Pyhää etsimässä”. Leirin järjestää Porin rovastikunta.

Leiri alkaa lauantaina klo 10 majoittumisella ja päättyy sunnuntaina päiväkah- viin klo 14.30. Ohjelmassa on mm. laulua, leikkia, saunomista ja ulkoilua. Osallistuminen 5-12 vuotiailta tytöiltä maksaa 26,60e, muilta 34e koko ajalta. Ilmoittautumiset 10.9. mennessä ma-pe 9-15 Aili Selantö, p. 050 5727 329.

Yhteiset kokemukset luovat kouluhengen

Lyseolaisuus on jotakin erityis- tä. Porin Lyseon senioreita ju- tuttaessa sen huomaa. Ja mikä-

Toiminnan näkyvin osuus on Po- rin päivän aikaan vietettävä Lyseo- laispäivä, jolloin julkistetaan vuoden lyseolainen. Toukokuussa on Studia lyciensia -esitelmätilaisuus, luennoi- tsi ja aina joku Lyseossa koulunsa käynyt. Seniorit jakavat myös sti- pendejä ja kehrittelevät yhteistoimin- taa oppilaskunnan kanssa.

Viiden vuoden välein on julkais- tu mittavat julkirjat: Porin Lyseo 120-vuotta ja Juhla-Kollegat 125 ja 130 vuotta. Teoksissa lyseolaiselämä tu- lee tuoreena vastaan historiankirjoi- tuksineen, muisteluineen ja kaskui- neen. Kohta saadaan lukea myös net- ti-Kollegaa.

Pappi Manalassa

Hannu Salonoja on ollut seniori- yhdistyksen puheenjohtajana vii- me vuodesta alkaen. Kokoukset pi- detään Lyseolla kokoushuoneeksi muutetussa ”Manalassa”. Takavuo- sien lyseolaiset muistavat sen tupa- kansavuiressa vessana, jossa tieten- kin oli tupakointikielto.

— Pappi johtaa siis puhetta Ma- nalassa, tämentää Lauri Lempinen huvittuneena.

— Koulumuistoja syntyy aina, joten yhdistykset eivät ole katoavaa kansanperinnettä, uskovat Salonoja ja Lempinen.

”Koulun ainutlaatuisuuden ko- kemus tuskin syntyy, jos opiskelija kokee suuren vasten tavaratalona. Uusin suuret muistot kertyvät tapahtumista, jotka on koettu yhdessä”, toteaa oppilaskunnan aktiivi **Laura Sorvala** Lyseon julkakirjassa 1999.

MAIJA-LEENA SEPÄLLÄ
KUVA NIKO JUHOLA

Lyseon senioriaktiivit Hannu Salonoja ja Lauri Lempinen uskovat koulumuistojen yhdistävän myös eri ikäluokkia.

Kuoro on johtajansa soitin

Kuoromies ja opettaja Erkki Hakkiluoto on koonnut kotitilan rakennuksiin oman museon.

Porilainen mieskuorolaulu ja Erkki Hakkiluoto kuuluvat erottamattomina yhteen.

Pitkä rupeama kanttorina Rauhalla, Luvialla ja Porissa haastoi hengellisen musiikin sovitajaksi ja säveltäjäksi. Päivätyö opettajana, musiikin ja metallintyön erityisosaajana vei nuorten maailmaan. Meri toi rantaan aarteet, joista **Erkki Hakkiluoto** sai ainekset merimuseonsa. Kotiympäristön kalastus- ja maatalouselinkeinon työvälineet omassa tiloissaan ovat läpileikkaus viime vuosisadasta.

Laulat sitten

Musiikki oli luonnollinen osa lapsuuden kodin perhe-elämää. Erkki muisteli oman isänsä ja setänsä soittoa. Kotona oli urkuharmoni, jota isä iltaisin soitteli omaksi ja perheensä

Kotialttarin Raamattu vuodelta 1903 on edelleen käytössä.

iloksi. Setä toimi lukkarina Luvialla. Hänen äkillinen kuolemansa oli myös käänne Erkin elämässä. Yhdessä isä ja poika ottivat vastuun jumalanpalvelusmusiikista.

Matka taittui kuorma-autolla ja ainoa evästyksensä virsilauluun oli isän toteamus: laulat sitten. Kirkossakäynti oli nuorelle pojalle mieluisaa, kun voi tehdä jotain ja erityisesti laulaa. Sa-

malla heräsi kiinnostus urkumusiikkiin ja erilaisiin sovituksiin.

Porin Lyseon keskikoululaisen mieltä yleni, kun abiturientti tuli pyytämään säestäjäksi aamuhartauksiin.

— Eipä edes päättä huimannut, vaikka osasin soittaa ensin alkuun vain kolme virttä, kertoo Erkki. Rehtori hoiti muut virret.

Uskallattekko?

Keskikoulun jälkeen Erkki Hakkiluodon uravalinta oli selvä. Musiikki oli rakas harrastus ja sillä oli merkittävä osa Rauman seminaarin opiskelijavalinnoissa. Seminaarin musiikinopettaja **Arvo Rääkkönen** huomasi jo varhaisessa vaiheessa opiskelijansa erityislahjakkuuden. Erkin myöntävä vastaus opettajansa kysymykseen: uskallat-

teko, avasi Rauman kirkon urkuparven ja urkumusiikin, joka eri muodoissaan on ollut osa elämää.

Ensimmäinen pesti opettajana Harjavallassa vei samalla myös kuoromaailmaan. Kaksi mieskuoroa tarvitsi johtajan. Kuitenkin perustyö opettajana houkutteli koulumaailmaan, jossa Erkin pedagoginen osaaminen musiikin ja metallintyön parissa vei Helsinkiin. "Mitä sää siellä teet, tullännä" oli legendaarisen **Altti Järvisen** puhelun sisältö ja paluu kotiseudulle oli vaille vaihtoehtoja.

Erkistä tuli Porin Mieslaulun kakkosjohtaja Altti Järvisen rinnalle ja hän sai heti vastuullisia tehtäviä. Yhteistyö Työväen mieskuoron kanssa oli itsestään selvää. Kuoro tarvitsee yhdistävän lenkin ja sellainen on useimmiten sen johtaja. Kun oli aika siirtää vastuuta eteenpäin, oli **Quido Ausmaa** luonnollinen valinta. Ihmissinä ja johtamistavoiltaan kuoron johtajat ovat kaikki hyvin erilaisia, mutta persoonallinen panos on aina tärkein.

Kuoronjohtajan oma mentaliteetti näkyy johtamistavassa. Kuoro haluaa sitoutua johtajaansa. Kuoron keväen menestykset ovat tästä parhain osoitus. Perinnettä ei saa katkaista. Arkikiehellä ilmaistuna rima on syytä pitää korkealla, jotta myös harjoitukset muodostuvat miellyttäväksi ja haastavaksi kokemukseksi. Kuoroesitykset tarvitsevat oman kypsäisäikansa. Vuosi on sopiva mittari.

Yksilöllisyyttä

Erkki Hakkiluodon nuotistokokoelmat ovat jo sellaisenaan aarre, jonka hän on pelastanut jälkipolville. Kaikki on järjestelmällisesti arkistoitu. Toteutetut ohjelmat ovat oma koosteensa. Paitsi kuorojohto on Erkki antanut oman panoksensa myös sisältöön. Omat sävellykset ja erityisesti sovitukset ovat vienneet miehen. Yritän kysyä, mistä uuden luominen saa voimansa. Mestari ei paljasta salaisuuttaan. "Se vaan tulee," hän toteaa.

Sovituksessa on omat lainaläisyytensä. Ei voi olla hyppäyksiä kokonaisuudesta, vaan äänen kuljetus pitää seurata samaa linjaa. Kuuli- ja ajattelun esityksen täytyy olla helposti laulettava. Tekstin sisällä on ominaisuuksia ja tunnelma, joka heijastuu tai avautuu suoraan. Kuoro on johtajansa instrumentti, joka tulkitsee teosta omalla tyyllillään, joskus leikkiläisesti ja joskus jopa aivan liikuttavasti. Kirkkokonsertti antaa mahdollisuuden tulkita ja välittää kuulijalle, mikä on puhdas ja pyhä.

— Musikaalisuus on minulle Luojan lahja, toteaa Erkki vaatimattomana. Viralliset asiakirjat kertovat juhlaallisesti niin director musices kuin musiikkineuvos arvonimistä.

Merimuseo

Erkin kädenjälki näkyy myös lapsuuden maisemassa. Läpileikkaus viime vuosisadan käyttöesineistä on museoitu kotitilan rakennuksiin. Merimuseo on kuin ristikirkko, josta näkyvä horisontti avaa menneisyyden ja iäisyyden.

Arkisten esineiden keskellä on vanha raamattu, jonka sivuilta saattunainenkin kulkija on ammentanut voimia. Karuilla rannoilla on ihmisen aina tajunnut rajallisuutensa ja samalla oppinut tulkitsemaan elämän käsitteitä. Sävyjen kirjo on muovannut elämää ja antanut syvyyttä. Saaren rannassa oivallan, missä ainakin yksi Erkin luovuuden lähteistä saa alkunsa.

TEKSTI JA KUVAT HANNU SALONJÄ

Eks tiä

Vienan Karjalan ikihonka Teljän kirkkoon

Kun Teljän kirkko valmistui 1973, sinne hankittiin alttariseinälle suuri risti. Ristin tilalle tuli 12 vuotta myöhemmin alttariveistos ja risti siirrettiin saarnatuolin viereiselle seinälle.

Alttariveistos tilattiin 1984 lieksalaiselta taiteilijalta **Eva Ryynäselältä**. Hän kävi tutustumassa kirkkotilaan ja päätyi tekemään alttariveitosta neljä metriä korkeasta punahongasta. Hänen visiossaan alttariveitoksen kummallekin puolelle tulisivat vielä enkelireliefit, joita taiteilijalta ei kuitenkaan hankittu. Alttariveitoksen puu on lähtö-

sin Vienan Karjalasta ja sillä on ikää 400 – 500 vuotta. Kullanhohteisen ikihongan alaosa löytyi sinistyneestä pintaa, mikä ei taiteilijaa tyydyttänyt. Hän loihti veistoksensa tähän osaan seimessä nukkuvan Jeesus-lapsen, jonka kasvot säteilevät rauhaa ja levollisuutta.

Ylinä veistoksessa on ristin mallinen Betlehemin tähti. Puun vino pintakuvio antaa rytmiä pienemmille tähdille eli "tähtisumulle" Jeesus-lapsen yllä. Seimessä nukkuvaa Vapahtajaa ja ylhäällä loistava risti kertovat Jumalan pelastushistoriasta joulusta pääsiäiseen.

Uusi alttariveistos oli ensi kertaa nähtävänä 25 vuotta sitten 4. lokakuuta 1985 piispantarkastuksen yhteydessä pidetyssä seurakuntaillassa. Alttariveitoksen tilaamisesta oli tehnyt aloitteen Teljän silloinen kanttori **Heino Kantola**, joka oli tutustunut Eva Ryynäsen tuotantoon taiteilijan kotielämyksessä Lieksan Paaterissa. Myös kirkkoherra **Pek-**

li lihaksi".

Kirkon alttariosa muuttui uudelleen 1990-luvun lopussa jumalanpalvelusuudistuksen myötä, kun

ka Kaijala puolusti uutta taideteosta, joka sopi hyvin teljäläisten arvostamaan tyylikkääseen kirkkoon. Alttariveistoksella ei ollut varsinaista nimeä, mutta kirkkoherra Kaijalalle se toi mieleen sanat "Kun sana tu-

alttari irrotettiin takaseinästä. Samassa korjauksessa risti palautettiin alkuperäiselle paikalle ja puuveitosta siirrettiin alttariseinällä hiukan oikealle.

Juuri päättyneessä remontissa punahonkainen taideteos on siirretty saarnatuolin viereiselle seinälle. Puuveitoksen vieressä ovat kastemalja ja lähetysskynnelikkö. Kokonaisuudelle on tehty tilaa poistamalla pari tuoliriviä. Kastetilaisuuksille on kirkossa nyt oma puhutteleva paikkansa.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ